

Årsplan for Sønsterud barnehage

2024-2025

Innhold

Om årsplanen og kommunens mål for barnehagene	3
Om barnehagen.....	3
Tilvenning	4
Vennskap og fellesskap	4
Lek 4	
Læring 5	
Kommunikasjon og språk.....	5
Digital praksis.....	5
Samarbeid og sammenheng mellom skole og barnehage	6
Omsorg 6	
Medvirkning	7
Livsmestring og helse	7
Læringsmiljøprosjektet.....	7
Trafikk og trafiksikkerhet.....	9
Bærekraftig utvikling	10
Barnehagene samarbeider med.....	10
Forventninger	10
Foreldresamarbeid	12
Barn i Sønsterud barnehage barnehageåret 2024/2025.....	12
Barns utvikling – Progresjonsplaner.....	13
Barns medvirkning	14
Livsmestring og psykisk helse -	15
Sosialt samspill.....	16
Leken 17	
Språk og kommunikasjon -	18
Motorikk-	19
Fagområdene	20
Kommunikasjon, språk og tekst	20
Kropp, bevegelse og helse	21
Kunst, kultur og kreativitet.....	22
Natur, miljø og teknologi	23
Etikk, religion og filosofi	24
Antall, rom og form.....	25
Nærmiljø og samfunn.....	26
Årshjul 27	

Om årsplanen og kommunens mål for barnehagene

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek samt fremme læring og danning. Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset det enkelte barn og barnegruppen. Barnets beste skal alltid være et overordnet mål.

Denne årsplanen skal vise hvordan barnehagen jobber for å oppfylle kravene i den nasjonale rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver. Årsplanen skal også beskrive hvordan vi jobber for å nå Åsnes kommunes felles målsetninger for barnehagene:

- Barnehagebarn skal ha et trygt og inkluderende oppvekst- og læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring, og som er fritt for mobbing, vold og overgrep.
- Barnehagebarn skal møte medarbeidere med høy kompetanse og tid til å følge opp den enkelte.
- Barnehagebarn skal få et pedagogisk tilbud som støtter det enkelte barns lek, utvikling og læring.
- Barnehagebarn skal utvikle gode språklige, motoriske og sosiale ferdigheter gjennom lek i trygge omgivelser.

Om barnehagen

I mars 1982 startet den første kommunale barnehagen opp på Krokmoen. Vi holder til på adressen Krokmoen 9, og har ett flott nærmiljø der vi kan la barna utforske, lære og å mestre.

I Sønsterud barnehage ønsker vi å anerkjenne og ivareta barndommens verdi, vi jobber hver dag for å bidra til «den gode barndom». Vi er en to avdelingsbarnehage med 36 plasser og åpningstidene er lik for alle de kommunale barnehagene fra klokken 07.00 til 16.30.

Barnehagen innvendig består av mange små rom, der ungene kan leke uforstyrret. Hvert rom inneholder materiell som innbyr til ulike aktiviteter. Vi er ekstra stolte av at vi har ett eget kunstrom, som er flittig brukt.

Uteområdet består av mye naturtomt. Steiner og stokker gir fine klatre- og balansemuligheter. Vi har nye sandkasser, en lekestue og flere huskestativ, samt vipper. I tillegg har vi en tretopphytte, bål plass og en liten bakketopp. Barnehagen har plantet bærbusker og litt forskjellige blomster, samt at vi har noen pallekarmer der barna får så litt grønnsaker og blomster. Vi kan studere ekorn, småfugler og rådyr på nært hold. Eiendommen er inngjerdet, utenfor gjerde er det ett stort friområde som står til vår disposisjon.

Vi har gangavstand til Sønsterud skole og Sønsterud bofellesskap, samt Gjesåsberget. Vi har derfor gode muligheter til å tilpasse våre aktiviteter til vårt kjerneområde. Vi bruker blant annet skolens gymsal ukentlig på vinterstid ved behov, går på turer i skogen og samarbeider med bofellesskapet gjennom at vi er en Livsgledebarnehage.

Barnehagen er en lærende organisasjon og skal arbeide systematisk innenfor prioriterte innsatsområder. Personalet skal delta i kontinuerlige lærings- og utviklingsprosesser gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling.

Praksisutøvelsen skal være i tråd med rammeplanen og nyere forskning

Tilvenning

- Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barna kan få en trygg og god start i barnehagen. Se «Åsnes kommunes tilvenningsmodell».

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Sang- og lekestund gjennom våren for nye barn
- Oppstartssamtale før barnet begynner
- Foreldreaktiv tilvenning over 5 dager
- Personalet tilpasser rutiner og organiserer dagen slik at barnet får tid til å etablere gode relasjoner
- Personalet har god kompetanse på tilvenning

Vennskap og fellesskap

- I barnehagen skal alle barn få oppleve seg selv som verdifulle, få venner og bidra i et sosialt fellesskap.
- Barnehagen skal forebygge, avdekke og stoppe mobbing og krenkelser.
- Barnehagen skal fremme likestilling, og motvirke alle former for diskriminering.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Delta i Læringsmiljøprosjektet(Udir) om trygt og godt barnehagemiljø som gir økt kompetanse i personalet
- Bruk av Gleding som verktøy
- Personalet er bevisst sin funksjon som rollemodeller gjennom å være lyttende, tilstedeværende, omsorgsfulle og empatiske
- Personalet må reflektere over sine egne holdninger for best mulig å kunne formidle og fremme likeverd og likestilling
- Personalet observerer og deltar i barns lek og samspill, og setter inn tiltak etter behov([link til plan for psykososialt arbeid](#))

Lek

- Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes.
- Barnehagen skal ha et fysisk miljø som støtter barnas helhetlige utvikling.
- Barnehagen skal legge til rette for et inkluderende miljø der alle barna kan oppleve glede og engasjement gjennom lek.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Personalet er med på å starte, berike og verne om barns lek.
- Personalet tilrettelegger for barns medvirkning i lek ved å ta utgangspunkt i barnas interesser og initiativ.
- Personalet tilrettelegger for frilek der barna får mulighet for å erfare mestring, forhandling, selvstendighet og kreativitet.
- Personalet deltar aktivt i barns lek, og gjennom samspill og veiledning følger, støtter, videreutvikler og inspirerer vi leken – på barnas premisser.

Læring

- Barna skal oppleve et stimulerende og utforskende miljø som fremmer barns nysgjerrighet og lærelyst.
- Barnehagen skal sørge for utvikling og progresjon innenfor alle fagområdene i rammeplanen.
- Barnehagen skal støtte og berike barnas initiativ og gi dem utfordringer og tiltro til egne evner.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Personalet støtter oppunder barns interesser og nysgjerrighet gjennom samtaler, undringer og tar barns signaler på alvor.
- Personalet støtter opp under barnas egenart og undrer oss sammen med de over livets små og store spørsmål.
- Personalet er bevisste på hvordan de kan tilrettelegge for det fysiske miljøet, samt hvilke miljøer de velger å introdusere barna for, og hvilken betydning disse har for barns læring.

Kommunikasjon og språk

- Barnehagen skal støtte barns bruk av språk som redskap for å tenke og gi uttrykk for egne meninger og følelser.
- Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen.
- Barnehagen skal fange opp og støtte barn som trenger ekstra støtte i sin språkutvikling.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Personalet legger til rette for et lystbetont språkstimulerende arbeid gjennom å formidle rim og regler, synge, bruke språket aktivt og leke med språket sammen med barna. De voksne bruker varierte formidlingsformer og tilbyr et mangfold av bøker, sanger, bilder, konkrete og uttrykksformer.
- Personalet anerkjenner og responderer på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk, og støtter deres språkutvikling.
- Personalet bruker hverdagssituasjoner for å skape dialog og gode samtaler med barna.
- Personalet sørger for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tanker og følelser.

Digital praksis

- Barnehagen skal gi barna mulighet til å bruke digitale verktøy og teknologi i lek, læring og kreative prosesser.
- Barnehagen skal bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier.
- Barnehagens ansatte skal utøve god digital dømmekraft i samarbeid med foresatte.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Personalet utøver digital dømmekraft ved informasjonssøk, og har et bevisst forhold til opphavsrett, kildekritikk og ivaretar barnas personvern.
- Personalet bruker digitale verktøy som f.eks. iPad, prosjektor mm sammen med barna.
- Personalet gir barna mulighet til å bruke digitale verktøy til å utforske, leke, lære, skape og undre seg.

Samarbeid og sammenheng mellom skole og barnehage

- Barnehagen skal i samarbeid med foresatte og skolen legge til rette for at barnet får en trygg og god overgang fra barnehage til skole. Se «[plan for overgang barnehage og skole i Åsnes](#)».
- Barnehagen skal legge til rette for at barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som gir dem et godt grunnlag for å begynne på skolen.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Personalet jobber for at barna skal bli sosialt kompetente, selvstendige og kjenne mestring. Gjennom utvikling av barnas sosiale kompetanse gir vi de gode forutsetninger for å lykkes både faglig og sosialt på skolen.
- Barnehagen har en egen gruppe for de eldste barna i barnehagen hvor vi jobber med skoleforberedende aktiviteter, og på våren har vi treff med andre førskolebarn i nærområdet. ([planlegge 2 ganger per år](#))
- Personalet forbereder barna på det å være selvstendige. Vi øver på at barna skal kunne mestre å ta imot kollektive beskjeder, kle av og på seg selv, vente på tur, ta ansvar for egen sekk, mm.
- På våren har vi samarbeidssamtaler for skolestarterne der vi bruker overgangsskjema barnehage

Omsorg

- Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan knytte seg til personalet og til hverandre.
- I barnehagen skal alle barna bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.
- Barnehagen skal forebygge og avdekke omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep.
-

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Personalet har kompetanse på hva man ser etter i barns utvikling som kan avdekke omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep.
- Personalet har kompetanse på barns helhetlige utvikling.
- Personalet har kompetanse på relasjonsbygging er varme, anerkjennende og tydelige voksne.
- Barnehagen er en del av samfunnsoppdraget.

“

Ikke la livsmestring bli
en individuell prestasjon.
Livet skal vi tåle sammen.
Av og til er det jeg som trenger deg,
andre ganger er det
du som trenger meg.

Medvirkning

- Barn skal delta i demokratiske prosesser og ha innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnas medvirkning må tilpasses individuelle forutsetninger og behov.
- Barnehagen skal ivareta foresattes rett til medvirkning, og samarbeidet skal alltid ha barnas beste som mål.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Personalet anerkjenner barnas ytringer og tilrettelegger for medvirkning.
- Barnehagen legger til rette for, og oppmuntrer til, at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.
- Personalet planlegger barnehagehverdagen med aktiviteter og lek der utgangspunktet er barnas interesser, undringer, opplevelser, samt hva de er opptatt av og uttrykker til hverandre og til de voksne. Sees i sammenheng med de ulike fagområder og krav i rammeplanen.

Livsmestring og helse

- Barnehagen skal bidra til barnas trygghet, livsglede, og følelse av egenverd.
- Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og samtidig gi rom for hvile.
- Barnehagen skal bidra til at barna utvikler matglede og sunne helsevaner.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Personalet observerer, støtter og gleder seg sammen med barna i deres mestring og utvikling.
- Personalet setter ord på handlinger og følelser, samt anerkjenner og støtter barna i å mestre motgang og bidrar til at barna blir kjent med egne og andres følelser. Skape robuste livsmestere.
- Personalet tilrettelegger for ulik fysisk aktivitet inne og ute, og veksler mellom aktivitet, ro og hvile.
- Barnehagen tilbyr variert og sunn mat, og oppfordrer barna til å smake på nye ting samtidig som vi har fokus på matglede. Vi finner inspirasjon fra Matjungelen.no.

Læringsmiljøprosjektet

Læringsmiljøsenderet er et nasjonalt senter for læringsmiljø og atferdsforskning for barnehage og skole.

<https://www.facebook.com/Laringsmiljosenteret>

Åsnes kommune, både skolene og barnehagene, skal gjennom støtte fra Utdanningsdirektoratet, starte med utviklings- og forbedringsarbeid ved å være med i læringsmiljøprosjektet. Hovedmålet med dette arbeidet er å fremme et trygt og godt barnehage- og skolemiljø.

Utdanningsdirektoratet er eier av prosjektet, og læringsmiljøsenderet ved Universitetet i Stavanger er tildelt oppdraget for gjennomføring. De har ansvar for oppfølging gjennom fagdager og veiledning med formål om å øke kompetansen for ansatte i barnehage, skole og SFO. Utgangspunktet for Læringsmiljøprosjektet var statens bekymring over de vedvarende høye mobbetallene ved mange norske skoler, slik det blant annet framkommer gjennom Elevundersøkelsen.

Læringsmiljøprosjektet er et tiltak for å støtte og veilede ansatte i arbeidet med å fremme og sikre et trygt og godt miljø i barnehage, skole og SFO. Ansatte skal styrke sin kompetanse i å utvikle og opprettholde et trygt og godt barnehagemiljø. Dette innebærer blant annet å forebygge, avdekke og håndtere mistriksel, utenforskap og krenkelser, knytte barn og unges faglige og sosiale læring tettere sammen, samt etablere og vedlikeholde gode relasjoner.

PPT skal også involveres i arbeidet med å utvikle trygge og gode læringsmiljø. Samarbeid og involvering av foreldrene er også en del av prosjektet.

Dette er temaer de ansatte skal utvikle sin forståelse, kunnskap og ferdighet om:

Relasjonell og autoritativ gruppeledelse

Betydningen og tilretteleggingen av lek og vennskap

Regelverkskompetanse. FNs barnekonvensjon, barnehageloven, rammeplan

Rutiner for forebygging, avdekking og håndtering omkring barnas læringsmiljø

Kunne håndtere barns mistriksel og ulike krenkelser

Lære ulike observasjonsverktøy

Organisasjonsutvikling og ledelse

Verdier og holdninger på tvers av enheter

Personalets samspillkompetanse

Overganger: Hjem – barnehage. Barnehage - skole

Trafikk og trafikksikkerhet

Hvorfor trafikkopplæring i barnehagen?

Barn oppholder seg og ferdes i trafikken fra de er helt små. Grunnlaget for gode holdninger legges tidlig og derfor må også trafikkopplæring starte tidlig. De voksne er rollemodeller og har ansvaret for at barn og unge utvikler evne til refleksjon, risikoforståelse, til å ta andres perspektiv og til å samarbeide.

Trafikkopplæring i barnehagen handler om:

- Å gi barna kunnskaper
- Å trene på ferdigheter
- Å etablere gode holdninger og vaner
for å kunne være en god trafikant; fotgjenger, syklist, passasjer og senere sjåfør i trafikkbildet.

De ansatte skal jobbe sammen med barna for å tilrettelegge for at barna får kjennskap til trafikk og trafikksikkerhet gjennom:

1-2 år	3-4 år	5-6 år
✓ Farger i trafikk ✓ Sanger, rim og regler om trafikk ✓ Lese bøker med kjøretøy, trafikk og sikkerhet ✓ Lyttelek, høre etter kjente lyder ✓ Utforske nærmiljøet og etablere gode vaner på tur ✓ Lære om sikkerhet eks refleksvester ✓ Oppleve og lære at naturen skifter	✓ Farger i trafikk ✓ Sanger, rim og regler om trafikk ✓ Lyttelek, høre etter kjente lyder ✓ Utforske nærmiljøet og etablere gode vaner på tur ✓ Lære om sikkerhet eks refleksvester ✓ Oppleve og lære at naturen skifter ✓ Bli kjent med grunnleggende begreper i trafikk for trafikanter, regler, sikkerhetsutstyr, kjøretøy og fysisk miljø ✓ Lese bøker med kjøretøy, trafikk og sikkerhet ✓ Trafikklek ute og inne ✓ Utvikle gode vaner for å bruke hjelm, refleks og bilbelte ✓ Utvikle risikoforståelse ✓ Tarkus	✓ Farger i trafikk ✓ Sanger, rim og regler om trafikk ✓ Lyttelek, høre etter kjente lyder ✓ Utforske nærmiljøet og etablere gode vaner på tur ✓ Lære om sikkerhet eks refleksvester ✓ Oppleve og lære at naturen skifter ✓ Bli kjent med grunnleggende begreper i trafikk ✓ Lese bøker med kjøretøy, trafikk og sikkerhet ✓ Trafikklek ute og inne ✓ Utvikle gode vaner for å bruke hjelm, refleks og bilbelte ✓ Utvikle risikoforståelse ✓ Matematiske begreper i trafikken knyttet til symboler, former, tall, telling osv. ✓ Tarkus

Bærekraftig utvikling

- Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold.
- Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Personalet gir barna varierte naturopplevelser gjennom å være ute hver dag og ved å gå på turer i nærmiljøet, og bruker mulighetene det gir aktivt.
- Personalet undrer seg sammen med barna over naturens små og store mysterier.
- Personalet oppfordrer barna til å prøve selv, med mål om å utvikle sin selvstendighet.
- Barnehagen jobber for at barna skal få en begynnende forståelse av økosystemer, bærekraftig utvikling, gjenbruk og viktigheten med å ta vare på planeten vår.

Barnehagene samarbeider med

- Familiens hus bestående av PPT, helsestasjon, barne- og familieteam og barnevern
- Fysioterapeut
- Kvello observasjonsteam
- Fokusmøte med familiens hus

Barn skal være trygge og erfare at de er betydningsfulle bidragsyttere i utformingen barnehagemiljøet. Personalet skal fremme et trygt og godt barnehagemiljø, forebygge mobbing og andre krenkelser og håndtere dette jf. barnehagelovens kap. VIII. Barnehagene har egne støttesystem som bidrar til tidlig innsats med andre instanser i kommunen. Disse er:

Forventninger

HVA FORELDRE / FORESATTE KAN FORVENTE AV BARNEHAGEN

Vårt hovedmål i barnehagen er å være tilstede for deres barn og dere som foreldre. Vi jobber kontinuerlig med å forbedre oss, og ønsker å informere dere om hva dere kan forvente av oss som personale. Et pedagogisk tilrettelagt tilbud basert på lek, glede, humor, læring og omsorg m.m.

1. At vi ansatte tar ansvaret for samarbeidet med dere, på den måten at vi innkaller til foreldresamtaler, foreldremøter og informere dere om aktuelle ting ved bringing og henting vedrørende deres barn.
2. En jevnlig vurdering av barnehagens innhold og organisering.
3. Barnet skal få leke i trygge omgivelser både ute og inne, der det alltid skal være en voksen tilstede.
4. Barnet får være med å medvirke til sin hverdag i barnehagen.
5. Ansatte som møter dere og deres barn med respekt.

6. Barnet er ute hver dag i barnehagen (i tilvenningsfasen ser vi ofte at barnet er tryggere inne, så da vil det være rom for variasjon og ivaretagelse av barnets behov som blir prioritert. I tillegg har vi kuldegrenser, vinterstid, som vi forholder oss til).
7. Barnet skal få hvile og søvn, slik det passer hvert enkelt barn.
8. Hvis barnet blir sykt i barnehagen eller blir utsatt for ulykke/uhell kontakter vi dere foreldre umiddelbart.
9. Hvis barnet deres skal ha «enkel» medisiner i barnehagen, kan vi ansatte gi barnet dette, med det skal fylles ut et eget medisineringskjema (dette har vi i barnehagen).
10. Vi serverer sunn og næringsrik mat og tar hensyn til eventuelle allergier og andre matkulturer.
11. Vi informerer dere foreldre hvis det er endringer på avdelingen, som er av betydning for deres barn og/eller dere. For eksempel endring av ansatte, vikarer, nye barn osv.

HVA BARNEHAGEN FORVENTER AV FORELDRE/FORESATTE

For å få til en god hverdag for barna er det viktig at vi ansatte har et bra samarbeid med dere foreldre. Vårt mål, som også er deres mål, er at barna skal ha en trygg og forutsigbar hverdag med tilstrekkelig og god bemanning.

En del av et vellykket samarbeid er å avklare hvilke forventninger vi kan ha til hverandre. Vi ansatte har noen forventninger til dere, som vi oppfordrer dere å følge med hensyn til deres barn.

1. Gir viktig informasjon om barnet til oss i barnehagen.
2. Gir beskjed dersom barnet ikke kommer i barnehagen.
3. Gir beskjed til en ansatt om noen andre henter barnet, og husk alltid på å si ha det når dere henter barnet/barna slik at vi registrerer at det har blitt hentet.
4. Gir beskjed hvis barnet kommer etter kl. 10, da turer og andre aktiviteter finner sted mellom kl. 10 og 14.
5. Respekterer og overholder barnehagens åpningstid.
6. Påser at barna har tilstrekkelig med tøyskift og eventuelt bleier i barnehagen, ha med klær som er egnet for årstiden. Husk å merke alt utstyret med barnets navn!
7. Leser informasjon fra barnehagen. Husk å ta med post fra posthyllene og bruk Transponder.
8. Hvis barnet er sykt eller ikke er i form til å følge barnehagens hverdag, skal det holdes hjemme. Har barnet feber skal det holdes hjemme. Ved oppkast/diare skal barnet holdes hjemme 48 timer etter at barnet har blitt friskt igjen.
9. Ved henting og bringing er barnehagen en mobilfri sone.
10. Gi beskjed dersom barnet er smittet av barnesykdommer.
11. Holde orden på hyllene til barnet i garderoben, og ta med klær hjem for vask.

12. Viser interesse for det som skjer i barnehagen, ved å følge med på planer, møte på foreldremøter/-samtaler og andre arrangementer.

13. Barna skal ikke gå ut på barnehagens parkeringsplass uten foreldre ved henting. Sørg for at porten alltid er lukket. Tomgangskjøring på barnehagens parkeringsplass er ikke tillat.

14. Opprett «app» med Transponder på din telefon, og følg med på beskjeder fra barnehagen daglig. Sett «ok» for å bevisse at du har lest beskjedene. Dette er en kommunikasjonsplattform, hvor månedsbrev, generell informasjon og diverse beskjeder blir lagt ut på, også brev fra Åsnes kommune, oppvekstsektoren. Dere logger på via BankID.

Foreldresamarbeid

Barnehagelovens §1 sier at «barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling». Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål.

Foreldrerådet: alle foreldrene til barna i barnehagen

FAU(foreldrenes arbeidsutvalg): valgte representanter fra foreldrerådet

SU(samarbeidsutvalget): like mange representanter fra FAU som representanter fra ansatte. Styrer og politisk representant(eier) kan delta.

Barn i Sønsterud barnehage barnehageåret 2024/2025

Liten avdeling:

Othelia, Benedikte, Josefine, Sanna, Matas, Kamile, Torkil, Amund og Aksel

Ansatte på liten avdeling blir : Ellen, Karine, Karianne og Anette

Stor Avdeling:

Skolestartere: Vakare, Isayah, Rafael, Linnea, Ariel, Maia og Kornelia

Mellomgruppa: Tiril, Yuliia, Una, Vilde, Oskar, Lukne, Svitaoslav, Emma, Henry, Garbiel og Aleksander

Ansatte på stor avdeling blir: Anne, Pia, Rita, Lena og Stine

Fastsatt av SU: 29.07.2024

Barnehagens styrer: Eva Karin Christensen

Barns utvikling – Progresjonsplaner

Vi krabber, står – løper og går....

Gjennom barnehagetiden går barn gjennom store utviklinger. Noen barn har ikke lært å gå når de starter i barnehagen, mens de løper og er aktive når de slutter. De går fra å gi uttrykk for det de mener gjennom ansiktsuttrykk, kroppsspråk, gråt og latter, til å kunne fortelle hva de tenker, ønsker, vil og mener. Barnehage skal være med å støtte barnet i denne utviklingen og jobbe for at de skal mestre mest mulig selv. Vi skal legge til rette for utvikling og progresjon i hverdagen. Barnehagene i Åsnes kommune bruker «ALLE MED» skjemaene som observasjonsmetode og utgangspunkt for utviklings samtale med foreldre.

Vi deler inn progresjonsplan for barns utvikling inn i mestringsområdene:

- **Livsmestring og psykisk helse**
- **Sosialt samspill**
- **Lek**
- **Språkkommunikasjon**
- **Motorikk**

Barns medvirkning

De (barna) skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger. Barnets rett til medvirkning er lovfestet gjennom barnehageloven, og er beskrevet i rammeplanen for barnehagen.

Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkt skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet. (Barnehageloven)

De ansatte skal tilrettelegge for at barna skal få medvirkning gjennom:

1-2 år	3-4 år	5-6 år
✓ Å «lese» barns kroppsspråk og intensjoner og følge opp dette ✓ Fange opp deres interesser, se hva de er opptatt av, og bygge videre på dette ✓ Gi barna valg (eks vil du være inne eller ute, vil du leke med tog eller male). ✓ Deltakelse i samlingsstund (eks at barna trekker sang) ✓ Gleding	✓ Planlegge og å være med på å evaluere prosjekt (eks kunst, varm mat, bursdagsmeny turer) ✓ Voksne observerer interesser ✓ Å gi barna valg på aktiviteter ✓ Undre seg sammen barn og voksne ✓ Deltakende i samlingsstund ✓ Gleding	✓ Barnemøter ✓ Planlegge og å være med på å evaluere prosjekt (eks kunst, varmmat, bursdagsmeny, turer) ✓ Voksne observerer interesser ✓ Å gi barna valg på aktiviteter ✓ Undre seg sammen barn og voksne ✓ Deltakende i samlingsstund ✓ Gleding

Livsmestring og psykisk helse -

er viktig for barnets læring og utvikling. Dette vil gi barna mestring og være trygg i hverdagen. Betydningen av gode relasjoner i hverdagen er viktig.

De ansatte skal jobbe sammen med barna for å tilrettelegge for mestring og utvikling i følgende:

1-2 år	3-4 år	5-6 år
✓ Barnet skal være trygg i hvilesituasjonen og kjenne at hvile er en god opplevelse ✓ Vaske hender selv ✓ Ved måltid, hjelpe til å bestemme hva de vil ha på maten og si fra når de vil ha mer ✓ Hjelpe til i av – og påkledning (eks finne sko, prøve å sette på sokker, vite hvor sin garderobeplass er) ✓ Gleding	✓ Spise og drikke alene ved måltidet ✓ Er tørr, sier ifra om man må på do. ✓ Er samarbeidsvillig i hverdagsaktiviteter ✓ Deltar i samlingsstund/gruppe ✓ Deltar i av og påkledning ✓ Veit hvor klærne er i garderoben. Kjenner igjen sine klær. ✓ Takler overgangen fra en aktivitet til en annen. (overganger) ✓ Har enkel kunnskap om seg selv. ✓ Sette ord på følelser ✓ Kjenne at hvile er en god opplevelse ✓ Gleding	✓ Smøre maten selv under måltidet, be om hjelp ved behov. ✓ Selvstendig i av- og påkledning ✓ Klarer seg selv på do ✓ Kjennskap om hva som er lurt å ha på seg etter vær ✓ Tar imot enkle ansvarsoppgaver, (eks hjelpe de små med noe) ✓ Innretter seg etter barnehagens ordensrutiner ✓ Klarer å kjede seg i perioder, mestrer å holde på med egenvolgt aktivitet over tid ✓ Sette ord på følelser ✓ Enkel konfliktløsning ✓ Kjenne at hvile er en god opplevelse ✓ Mestre endinger ✓ Mestre veiledning ✓ Mestre samarbeid, justere seg i leken og samspillet.

Sosialt samspill

Samspill og vennskap er svært viktig for barns trivsel og utvikling. Vi skal hjelpe barna å danne vennskap og utvikle sosial kompetanse. Sosial kompetanse handler om hvordan vi oppfører oss i forhold til hverandre og hvordan vi samhandler med andre mennesker.

De ansatte skal jobbe sammen med barna for å tilrettelegge for mestring og utvikling i følgende:

1-2 år	3-4 år	5-6 år
✓ Kunne vise omsorg for hverandre ✓ Viser ulike følelser ✓ Samspiller i «tittei» lek ✓ Iakttar andre barns lek ✓ Gjør krav på leker som sine ✓ Leker parallell lek, imiterer ✓ «gir» fra seg leker til andre/ øve på å dele.	✓ Tar kontakt med andre ✓ Venter på tur ✓ Viser empati, trøster de som gråter ✓ Samarbeider med andre barn ✓ Kunne regulere følelser	✓ Snakke til hverandre på en pen og ordentlig måte ✓ Kunne regulerer følelser ✓ Tar kontakt med andre barn på en positiv måte, vise initiativ og er inkluderende ✓ Være ett godt forbilde for de yngre barna

Leken

I leken får barnet kontakt med sin indre opplevelsesverden, slik er leken sentral også i psykisk helse. Leken gir barnet kontakt med seg selv innenfra, og blir derfor en viktig ballast i ett samfunn hvor man til stadighet blir vurdert utenfra.

De ansatte skal jobbe sammen med barna for å tilrettelegge for mestring og utvikling i følgende:

1-2 år	3-4 år	5-6 år
✓ Lek ved siden av ✓ Begynnende turtakingslek ✓ Er aktiv i grov motorisk lek ute og inne ✓ Prøver ut forskjellige leker, funksjonslek ✓ Utforsker gjenstander og leker ute og inne	✓ Har ett variert leke-repertoar ✓ Begynnende late som lek ✓ Leker med andre barn ✓ Knytter vennskapsbånd ✓ Blir værende i leken ✓ Tar initiativ til alene lek ✓ Tør å prøve nye ting og takler utfordringer ✓ Forstår spilleregler i lek	✓ Viser trygghet i barnehagens daglige utfordringer ✓ Tør protestere, argumentere og hevde egne meninger ✓ Tar initiativ til aktivitet og samspill, er en positiv faktor i gruppa ✓ Deltar i regel lek og rolle lek

Språk og kommunikasjon -

er viktig for å forstå hverandre. Tidlig og god språkstimulering er derfor en viktig del av barnehagens innhold. Å snakke om opplevelser, tanker og følelser er nødvendig for utvikling av ett rikt språk. Vi vil bidra til å fremme tillit mellom barn, og mellom barn og voksne, slik at barna føler glede ved å kommunisere og trygghet i å bruke språket aktivt i barnehagen.

De ansatte skal jobbe sammen med barna for å tilrettelegge for mestring og utvikling i følgende:

1-2 år	3-4 år	5-6 år
✓ Forstå enkle beskjeder ✓ Forstå en del vanlige hverdagsord ✓ Gjøre seg forstått ved hjelp av kroppsspråk og begynnende ett og to ords ytringer. ✓ Benevner gjenstander og personer med egne ord	✓ Forstå instruksjoner med to ledd ✓ Bruker 3 ords setninger og mer ✓ Ha uttale som er forståelig for ukjente ✓ Kjenne igjen navnet sitt ✓ Gjengi deler av kjente rim/regler, korte eventyr/fortellinger og sanger	✓ Begynne å kjenne igjen tall og bokstaver ✓ Begrepsforståelse ✓ Ha empati for andre ✓ Fortelle en historie med en viss sammenheng ✓ Bruker rimeord, tøyser og leker med språket ✓ Mestrer hverdagsspråk med vanlig og rett setningsstruktur ✓ Forstår kollektive beskjeder

Motorikk-

har stor betydning for annen utvikling. I løpet av småbarnsalderen tilegner barna seg grunnleggende motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, fysiske egenskaper, vaner og instinkt i hvordan de kan ivareta helse og livskvalitet. Personalet skal inspirere barna til å søke fysiske utfordringer og prøve ut sine motoriske kroppslige muligheter.

De ansatte skal jobbe sammen med barna for å tilrettelegge for mestring og utvikling i følgende:

1-2 år	3-4 år	5-6 år
✓ Søke klatreutfordringer ✓ Lære å gå ✓ Glede i å bevege seg til musikk - Gå på tur i ulikt terreng og i de forskjellige årstidene ✓ Sansemotoriske utfordringer ✓ Tegne, male, pusle	✓ Være grov motorisk aktiv, eks. klatre, hoppe, løpe ✓ Sykle på balansesykkel ✓ Legge enkle puslespill ✓ Imitere kroppsbevegelser ✓ Vise utholdenhet i grovmotoriske aktiviteter ✓ Tegne hodefoting ✓ Kaste og tar imot stor ball ✓ Aktiviteter i gymsalen	✓ Tegne og fargelegge med riktig blyantgrep ✓ Meste å balansere på en fot eller hinke ✓ Mestre å gå på rett linje ✓ Klippe etter strek ✓ Delta i hinderløype ✓ Sykle på to hjul sykkel ✓ Klatreutfordringer i skogen

Fagområdene

Progresjonsplanen er laget med utgangspunkt i Rammeplanen for barnehagen, og den inneholder målsettingen for personalets arbeid innenfor alle fagområdene i ulike modningstrinn for barna. Arbeidet vårt vil så langt det er mulig tilpasses det enkelte barn. Progresjonsplanen vil vise hvordan barnehagen jobber med de sju fagområdene. Fagområdene vil sjelden opptre isolert, flere områder vil ofte være representert samtidig i temaopplegg og i forbindelse med hverdagsaktiviteter.

Kommunikasjon, språk og tekst

De ansatte skal jobbe sammen med barna for å tilrettelegge for mestring og utvikling i følgende:

1-2 år	3-4 år	5-6 år
✓ Konkreter ✓ Pekebøker ✓ Bli lest for og se på bilder ✓ Samtale om hverdagsaktiviteter (måltid, stellesituasjon, av og påkledning) ✓ Bevegelsessanger ✓ Tegning ✓ Rim og regler ✓ Samling ✓ Jegvet.no ✓ Ulike pedagogiske språkverktøy	✓ Bli lest for og se på bilder ✓ Samtaler i hverdagsaktiviteter (matsituasjon, av og påkledning ol.) ✓ Dramatisere fortellinger og la barna få fortelle historier ✓ Leke skrive og tegne ✓ Samlingsstund ✓ Rim og regler ✓ Sanger og sangleker ✓ Lytte til andre og vente på tur ✓ Jegvet.no ✓ Ulike pedagogiske språkverktøy	✓ Bli lest historier for å kunne gjenfortelle deler av innholdet ✓ Fortelle historier ✓ Jegvet.no ✓ Lekeskrive ✓ Bli kjent med tallsiffer og bokstaver ✓ Øve på konflikthåndtering ved å bruke språket ✓ Rytmeklapping ✓ Rim og regler ✓ Sanger og sangleker ✓ Samlingsstund ✓ Lytte til andre og vente på tur ✓ Dramatisere fortellinger og la de få fortelle historier ✓ Lekeskriving/tegne ✓ Ulike pedagogiske språkverktøy

Kropp, bevegelse og helse

De ansatte skal jobbe sammen med barna for å tilrettelegge for mestring og utvikling i følgende:

1-2 år	3-4 år	5-6 år
✓ Bevege seg i ujevnt terreng ✓ Øve på å spise selv ✓ Finmotoriske aktiviteter som for eksempel knottebrett, aktivitetstavle, male og tegne ✓ Ulike bevegelser til sang, dans og musikk ✓ Øve på å kle på seg litt selv (eks sokker, lue) ✓ Håndhygiene ✓ Utviklingstrappa (krabbe, gå, løpe, klatre osv) ✓ Oppleve glede i å være i aktivitet ✓ Variert kost, frukt og grønnsaker daglig ✓ Kjenne at det er trygt og godt å hvile	✓ Kunne gå på litt lengre turer i nærområdet. ✓ Klatreutfordringer ✓ Finmotoriske aktiviteter som perle, pusle, bygge ✓ Lek med ball, trille, kaste, ta imot ✓ Bevegelser til musikk, sangleker mm ✓ Selvstendighetstrening ✓ Mest en del påklledning selv ✓ Erfaring med å klippe/lime ✓ Håndhygiene ✓ Toalett trening, bli tørr ✓ Grensesetting for egen kropp, respekt for andres intimsone (jegvet.no) ✓ Følelser ✓ Kunne kjenne at det er godt med hvilestund	✓ Gode erfaringer med å være ute i naturen og utfordre seg selv fysisk og tørre prøve nye aktiviteter ✓ Gå lengre turer ✓ Beherske av og påklledning ✓ Holde orden på egne klær ✓ Variert kosthold, kjenne elementer av sunt kosthold ✓ Fokus på gode matsituasjoner, sende og vente på mat ✓ Ha ett forhold til personlig hygiene ✓ Regulere følelser til en viss grad og sette ord på følelser ✓ Grensesetting for egen kropp, respekt for andres intimsone (jegvet.no) ✓ Mest hvilestund ✓ Klær etter vær ✓ Vanntilvenning

Kunst, kultur og kreativitet

De ansatte skal jobbe sammen med barna for å tilrettelegge for mestring og utvikling i følgende:

1-2 år	3-4 år	5-6 år
✓ Tilbys forskjellige materialer gjennom årstidene ✓ Lære seg enkle barnesanger ✓ Bevegelser etter musikk ✓ Mulighet til å utfolde seg med kunstaktivitet ✓ Høre på musikk som passer alder ✓ Delta på underholdning	✓ Tilbys med forskjellige materialer gjennom årstidene ✓ Bevegelse etter musikk og sangleker ✓ Skape nysgjerrighet og utforskertrang ✓ Delta på underholdning ✓ Tredimensjonal kunst ✓ Skape av eget materiell plukket fra naturen	✓ Tilbys ulike maleteknikker med materialer gjennom årstidene ✓ Kunne gjenfortelle og dramatisere enkle fortellinger ✓ Mulighet til å utfolde deg i kunstaktivitet ✓ Egen underholdning på arrangementer ✓ Tredimensjonal kunst

Natur, miljø og teknologi

De ansatte skal jobbe sammen med barna for å tilrettelegge for mestring og utvikling i følgende:

1-2 år	3-4 år	5-6 år
✓ Oppleve glede ved å være ute i ulikt vær og ulike årstider ✓ Utforske barnehagens uteområde ✓ Gå på tur i nærmiljøet ✓ Bildebøker ✓ Lære noen navn på dyr og insekter i naturen ✓ Snakke om vær og årstider i samling ✓ Plukke blomster og blader ✓ Kroppen vår	✓ Oppleve glede ved å være ute i ulikt vær og ulike årstider ✓ Utforske barnehagens uteområde ✓ Gå på tur i nærmiljøet ✓ Bildebøker ✓ Snakke om vær og årstider i samling ✓ Plukke blomster og blader ✓ Lete etter og studere forskjellige kryp på bakken ✓ Fra frø til plante ✓ Kjennskap til Ipad ✓ Eksperimenter ✓ Kroppen vår ✓ Ta vare på miljøet	✓ Oppleve glede ved å være ute i ulikt vær og ulike årstider ✓ Utforske barnehagens uteområde ✓ Gå på tur i nærmiljøet ✓ Snakke om vær og årstider i samling ✓ Plukke blomster og blader ✓ Lete etter og studere forskjellige kryp på bakken ✓ Fra frø til plante ✓ Se i faktabøker ✓ Søke og se på Ipad ✓ Eksperimenter ✓ Kroppen vår ✓ Ta vare på miljøet

Etikk, religion og filosofi

De ansatte skal jobbe sammen med barna for å tilrettelegge for mestring og utvikling i følgende:

1-2 år	3-4 år	5-6 år
✓ Undre sammen med barna ✓ Oppleve høytidene gjennom pynting med farger, fortellinger, bilder, sang og musikk ✓ Kalender	✓ Oppleve høytidene gjennom pynting med farger, fortellinger, bilder, sang og musikk ✓ Bli kjent med tradisjoner ✓ Undre seg sammen med de voksne og de andre barna ✓ Øve på å løse konflikter på en god måte med veiledning fra voksne ✓ Oppleve at vi er forskjellige	✓ Oppleve høytidene gjennom pynting med farger, fortellinger, bilder, sang og musikk ✓ Bli kjent med tradisjoner ✓ Undre seg sammen med de voksne og de andre barna ✓ Øve på å løse konflikter på en god måte med veiledning fra voksne, og også kunne løse noe selv ✓ Oppleve at vi er forskjellige

Antall, rom og form

De ansatte skal jobbe sammen med barna for å tilrettelegge for mestring og utvikling i følgende:

1-2 år	3-4 år	5-6 år
✓ Sortere leker ✓ Lese bøker med tall og telling ✓ Pusle ✓ Høre eventyr med matematiske begreper ✓ Synge sanger med telling	✓ Hjelpe til å dekke bordet ✓ Dele ut frukt ✓ Telle barn ✓ Spille spill, også med terning ✓ Samtaler i samling, med ukedager, måned, dato og årstid ✓ Perle ✓ Sortere leker/rydde ✓ Høre eventyr og fortellinger som inneholder tall og telling ✓ Lysbord med ulike former ✓ Førmatematiske begreper (over, under, ved siden av) ✓ Regler og sanger med telling ✓ Bake ✓ Være med å lage mat	✓ Hjelpe til å dekke bordet ✓ Dele ut frukt ✓ Telle barn ✓ Spille spill, også med terning ✓ Samtaler i samling, med ukedager, måned, dato og årstid ✓ Perle ✓ Sortere leker/rydde ✓ Sortere søppel ✓ Høre eventyr og fortellinger som inneholder tall og telling ✓ Bake ✓ Være med å lage mat ✓ Lysbord med ulike former ✓ Matematikk i førskolesammenheng (størrelse, rekkefølge, antall, former, mønster, vekt, volum, tid og mål) ✓ Regler og sanger med telling

Nærmiljø og samfunn

De ansatte skal jobbe sammen med barna for å tilrettelegge for mestring og utvikling i følgende:

1-2 år	3-4 år	5-6 år
✓ Livsglede for eldre ✓ Bli kjent i barnehagens nærmiljø ✓ Sommeraktivitet ✓ Høstaktivitet ✓ Vinteraktivitet	✓ Livsglede for eldre ✓ Bli kjent i barnehagens nærmiljø ✓ Sommeraktivitet ✓ Høstaktivitet ✓ Vinteraktivitet	✓ Livsglede for eldre ✓ Bli kjent i barnehagens nærmiljø ✓ Møte med andre skolestartere fra andre barnehager ✓ Turer til svømmehall ✓ Sommeraktivitet ✓ Høstaktivitet ✓ Vinteraktivitet

Gjennomgående tema for hele året er: GLEDING

MÅNED/ÅRSTID	AUGUST 2024	HØST 2024 (september, oktober november)	DESEMBER 2024
DETTE SKJER 	Tilvenning: Vi øver på å vente på tur, hilse, vi lærer navn, de nye barna skal føle seg velkommen i vår barnehage, bli kjent ute og inne, bli kjent med dagsrytme og rutiner. Tegnkalender MÅNEDENS TEMA: Glede og interesse - Se etter alt som er bra, så kan vi spre superkraften gleding hver dag! - Vi kan bry oss om andre mennesker, smile, si hei, holde oppe en dør eller invitere noen. <i>Velkommen til Kamille, Amund, Akseel og Gabriel</i>	Vi fortsetter med tilvenning. MÅNEDENS TEMA SEPTEMBER: Kommunikasjon og gode samtaler MÅNEDENS TEMA OKTOBER: Tanker og frykt MÅNEDENS TEMA NOVEMBER: Tilstedeværelse og takknemlighet Livsglede for eldre – vi samarbeider med bofelleskapet. Førstehjelp med Henry.	MÅNEDENS TEMA: Empati og undring - Empati gjør at vi kan forstå oss selv og andre bedre. Den gjør det enklere å finne ut av vennskap, samarbeid, blir klar over hva jeg og andre trenger for å ha det bra. Vi jobber med temaet høytider og fest og årstider gjennom språkkista og hjerteprogrammet. Vi jobber med verdier og tradisjoner. Julekunst, julebakst, julemat, omvent julekalender, julesanger, juleevangeliet.
BURSDAGER 	2. august Sanna 2 år 11. august Aleksander Otto 3 år 22. august Ariel 5 år	24. september Vilde 4 år 5. november Matas 2 år 18. november Benedicte 3 år 18. november Othelia 3 år 12. november Maia 5 år	13. desember Kornelia 5 år
HUSKELAPP 	Planleggingsdag 14. og 15. august	Foreldremøte 17. september – på Sønsterud skole Brannvernuke uke 38 (Skolens høstferie uke 41, barnehagen er åpen ☺) Planleggingsdag 29. november Lysfest 28. november	12. desember julemiddag for barna og ansatte i Sønsterud, vi spiser kalkun og pynter oss litt ekstra.

MÅNED/ÅRSTID	Vinter 2025 (januar og februar)	VÅR 2025 (mars, april, mai)	SOMMER 2025 (juni, juli)
DETTE SKJER 	MÅNEDENS TEMA JANUAR: Selvfølelse og behov MÅNEDENS TEMA FEBRUAR: Gleding og anerkjennelse Vi utnytter vinteren med vinteraktiviteter, som ake, gå på ski, lage snø skulpturer og lage vann til is. Kunstuttrykk med vinteren som inspirasjon Forbereder oss til samefolkets dag 6. februar. Livsglede for eldre – vi samarbeider med bofelleskapet.	MÅNEDENS TEMA MARS: Mestring og feiling MÅNEDENS TEMA APRIL: Bærekraft og ansvar MÅNEDENS TEMA MAI: Vennskap og tilhørighet Vi gleder oss over våren, oppsøker ser etter vårtegn, forbereder oss til påske. Kunstuttrykk med eventyr som inspirasjon. Livsglede for eldre – vi samarbeider med bofelleskapet. Går i «17. mai tog» til bofelleskapet og lager oss en festdag	MÅNEDENS TEMA JUNI: Variasjon og balanse - Balanse handler om hvordan vi har et i kroppen og i toppen. - Vi trenger balanse mellom aktivitet og hvile. MÅNEDENS TEMA JULI: Lek, kreativitet og humor - Lek styrker båndet mellom dem som leker, og er en kilde til kreativitet. - Vi lærer gjennom lek, og leken har også en stor verdi i seg selv. - Vi ønsker sommeren velkommen og oppsøker naturen, ser på blomster, biller, mark, maur mm. forbereder oss til sommeravslutning.
BURSDAGER 	13. januar Kamile 2 år 27. januar Oskar 4 år 28. januar Torkil 2 år 3. februar Lukne 4 år 16. februar Tiril 5 år 17. februar Josefine 3 år 19. februar Sviatoslav 4 år 20. februar Vakare 6 år	21. mars Emma 4 år 14. mai Henry 4 år 19. mai Isayah 6 år 25. mai Gabriel 4 år	6. juni Rafael 6 år 17. juni Amund 2 år 2. juli Yuliia 5 år 4. juli Linnea 6 år 8. juli Una 5 år 9. juli Aksel 2 år
HUSKELAPP 	31. januar Planleggingsdag (Skolens vinterferie uke 9, barnehagen er åpne ☺) 6. februar – samefolkets dag – vi markerer dette i barnehagen	16. mai Går vi i «17. mai tog» til bofelleskapet og lager oss en festdag. 10. mai Planleggingsdag Brannøvelse i april.	11. juni Sommermorro 5. juni sommeravslutning Barnehagen stengt uke 28-30 (7. til 25. juli)